

University of Groningen

Kapitaalvorming in infrastructuur in Nederland, 1800-1913

Groote, Peter Dirk

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1995

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Groote, P. D. (1995). *Kapitaalvorming in infrastructuur in Nederland, 1800-1913*. [, Rijksuniversiteit Groningen]. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

REFERENTIES

Archiefmateriaal

Algemeen Rijksarchief, Tweede Afdeling

Archief Directie van handel en nijverheid.

Gemeentearchief Amsterdam

Archief Amsterdamsche Kanaalmaatschappij.

Archief Duinwatermaatschappij.

Archief NV Elektra, Maatschappij voor elektrische Centraalstations.

Gemeentearchief Dordrecht

Archief Gasfabriek en Hoogdrukwaterleiding der gemeente Dordrecht.

Gemeentearchief 's-Gravenhage

Archief Duinwaterleiding.

Archief Gemeentelijk Gasbedrijf.

Gemeentearchief Groningen

Stadsarchief.

Gemeentearchief Leeuwarden

Archieven van instellingen op het terrein van de energievoorziening in Leeuwarden en Leeuwarderadeel.

Gemeentearchief Leiden

Archief stedelijke fabrieken van gas en electriciteit.

Gemeentearchief Rotterdam

Archief Drinkwaterleiding.

Archief Gemeentegasbedrijf.

Archief Rotterdamsche Electriche Tramwegmaatschappij.

Gemeentearchief Utrecht

Stadsarchief 1850-1910.

Nederlandse Spoorwegen afdeling weg en werken te Zutphen

- Bestekken van aanleg NV Aken-Maastrichtse Spoorwegmaatschappij.
- Bestekken van aanleg NV Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij.
- Bestekken van aanleg NV Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen.
- Bestekken van aanleg NV Nederlandsch-Westfaalsche Spoorwegmaatschappij.
- Bestekken van aanleg NV Zuidhollandsche Electriche Spoorwegmaatschappij.
- Bestekken van aanleg Staatsspoorwegen.

Provincie Drenthe te Assen

- Archief NV Drentsche Kanaal Maatschappij.
- Archief NV Stieltjes Kanaal Maatschappij.

Rijksarchief Drenthe te Assen

- Archief Dienst Rijkswaterstaat in Drenthe.
- Archief Dienst Rijkswaterstaat in Drenthe, aanvulling.
- Archief Noordwillemskanaalmaatschappij NV te Groningen.
- Archief NV Spoorwegmaatschappij “Meppel-Balkbrug”.
- Archief Jasper Klijn en Compagnie en de NV Drentsche Veen- en Midden-Kanaal-Maatschappij.
- Archief NV Spoorwegmaatschappij “Meppel-Balkbrug”.

Rijksarchief Friesland te Leeuwarden

- Archief Coöperatieve zuivelfabriek “Ængwirden” te Luinjeberd.

Rijksarchief Gelderland te Arnhem

- Archief Gedeputeerde Staten van Gelderland.
- Archief Geldersche Tramwegmaatschappij.
- Archief Rijkswaterstaat in Gelderland III: De directie Gelderland c.a.
- Archief Rijkswaterstaat in Gelderland, Dienstkring Zutphen.

Rijksarchief Groningen te Groningen

- Archief Ambtenaren van de waterstaat die binnen het gebied der tegenwoordige provincie Groningen en soms mede daarbuiten gefungeerd hebben in de eerste helft der negentiende eeuw.
- Archief Rijkswaterstaat in Groningen.

Rijksarchief Noord-Holland te Haarlem

- Archief NV Amsterdamsche Kanaalmaatschappij.

Officiële en seriële publikaties

A system of national accounts, revision 3, (New York, 1968).

A system of national accounts 1993, revision 4, (New York, 1993).

- Annexe au Moniteur belge, Bijlagen bij het Belgisch staatsblad*, (Bruxelles, 1831-1914).
- Beschrijving van de provincie Drenthe, behorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1965).
- Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1950).
- Beschrijving van de provincie Gelderland behorende bij de 5e editie van de waterstaatkaart*, (Delft, 1991).
- Beschrijving van de provincie Groningen, behorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1961).
- Beschrijving van de provincie Noord-Brabant behorende bij de 5e editie van de waterstaatkaart*, (Delft, 1989).
- Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behoorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1946).
- Beschrijving van de provincie Noord-Holland behorende bij de 5e editie van de waterstaatkaart*, (Delft, 1988).
- Beschrijving van de provincie Noord-Holland, behorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1950).
- Beschrijving van de provincie Overijssel, behoorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1937).
- Beschrijving van de provincie Overijssel, behorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1963).
- Beschrijving van de provincie Utrecht behorende bij de 5e editie van de waterstaatkaart*, (Delft, 1989).
- Beschrijving van de provincie Utrecht, behorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1968).
- Beschrijving van de provincie Zeeland behorende bij de 5e editie van de waterstaatkaart*, (Delft, 1984).
- Beschrijving van de provincie Zeeland, behoorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1938).
- Beschrijving van de provincie Zeeland, behorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1971).
- Beschrijving van de provincie Zuid-Holland behorende bij de 5e editie van de waterstaatkaart*, (Delft, 1987).
- Beschrijving van de provincie Zuidholland, behoorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1937).
- Beschrijving van de provincie Zuid-Holland, behorende bij de waterstaatkaart*, ('s-Gravenhage, 1967).
- Bijdragen tot de statistieken betreffende de kapitaalgoederenvoorraad 1981-1987*, ('s-Gravenhage, 1982-1988).
- Central Statistical Office, *United Kingdom national accounts, sources and methods*, (London, 3rd edn. 1985).

- Citters, E. van en J.A.C. van Roosendaal, *Verzameling van wetten, besluiten, enz. betreffende de spoorwegen in Nederland, 1832-1890*, ('s-Gravenhage, 1879-1891).
- De Ingenieur. Orgaan van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs in Nederland*, 1882-1913.
- Deutsche Eisenbahn-Statistik für das Betriebsjahr (1850-1880), zusammengestellt von der Geschäftsführenden Direction des Vereins Deutscher Eisenbahn-Verwaltungen*, (Stettin, 1851-1854; Berlin, 1855-1882).
- Het Gas. Orgaan van de Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland*, 1884-1914.
- International Standard Industrial Classification of all economic activities*, (New York (United Nations), 3rd rev., 1990).
- Jaarcijfers voor het Koninkrijk der Nederlanden, rijk in Europa, 1898-1913*, ('s-Gravenhage, 1899-1914).
- Jaarverslagen:*
- hoofdspoorwegmaatschappijen:
 - NV Aken-Maastrichtse Spoorwegmaatschappij (1846, 1848-1849, 1851-1852, 1854-1855, 1858-1881).
 - NV Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij (1847-1913).
 - NV Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen (1864-1913).
 - NV Noord-Brabantsch-Duitsche Spoorwegmaatschappij (1874-1876, 1878-1881).
 - NV Nederlandsche Centraal Spoorwegmaatschappij (1861-1914).
 - NV Nederlandsche Rhijnspoorwegmaatschappij (1845, 1848-1883).
 - NV Nederlandsch-Westfaalsche Spoorwegmaatschappij (1876, 1878-1881).
 - NV Nederlandsche Zuid-Ooster Spoorwegmaatschappij (1872-1882).
 - NV Spoorwegmaatschappij Almelo-Salzbergen (1862, 1864-1883, 1887).
 - SA Compagnie du Chemin de Fer Liégeois-Limbourgeois et des Prolongements (1887-1888, 1897-1898).
 - lokaalspoorwegmaatschappijen:
 - NV Geldersch-Overijsselsche Lokaalspoorwegmaatschappij (1891-1913).
 - NV Koninklijke Nederlandsche Lokaalspoorwegmaatschappij (1898, 1905-1913).
 - tramwegen:
 - NV Geldersche Stoomtramwegmaatschappij (1899, 1907).
 - NV Maas Buurtspoorwegmaatschappij.
 - NV Rotterdamsche Tramwegmaatschappij (1898).
 - scheepvaartkanalen:
 - NV Drentsche Kanaal Maatschappij (1851-1882).
 - NV Drentsche Veen- en Middenkanaalmaatschappij (1892-1913).
 - NV Noord-Willemskanaalmaatschappij (1861, 1872-1874, 1884-1900, 1903-1905).

- gasbedrijven (gemeentelijk en particulier):
 Aalten (1911-1913).
 Apeldoorn (1883, 1908-1909, 1912-1913).
 Arnhem (1870-1913).
 Delft (1872-1913).
 Deventer (1871-1872, 1874-1881, 1883-1884, 1886-1892, 1894-1895, 1899-1904, 1907, 1914).
 Dokkum (1872-1913).
 Edam (1902-1913).
 Ede (1909-1913).
 Eindhoven (1907-1913).
 Enschede (1882-1913).
 's-Gravenhage (1876-1913).
 Haarlem (1903-1913).
 's-Hertogenbosch (1891-1904, 1906-1913).
 Heemstede (1910-1913).
 Hilversum (1885-1913).
 Leeuwarden (1872-1913).
 Leiden (1876-1890).
 Lisse (1908-1913).
 Maastricht (1875-1913).
 Nijmegen (1872-1913).
 Schagen (1906-1913).
 Schiedam (1895-1896, 1899-1912).
 Schoten (1910-1912, 1921).
 Sittard, (1905-1913).
 Tilburg (1874-1913).
 Zaandam (1891-1909, 1911-1913).
 Zwolle (1878-1913).
- elektriciteitsvoorziening:
 NV "Electra", Maatschappij voor elektrische Centraalstations (1892-1913).
 NV Electriciteitsmaatschappij "Veenkoloniën" (1912).
 NV Maatschappij tot Verkoop van den electricischen Stroom der Staatsmijnen in Limburg 1910-1913).
- Kapitaalgoederenvoorraad 1989-1993*, (Voorburg, 1989-1994).
- Loisel, F., *Annuaire speial des chemins de fer belges (1868-1869) et guide du porteur d'obligations et d'actions amortissables (1870-1890)*, (Bruxelles, 1873).
- Lloyd's register of British and foreign shipping from the 1st of July 1913, to the 30th of June 1914*, (London, 1914).
- Maandcijfers en andere periodieke opgaven betreffende Nederland en Nederlandsch Oost-Indië ... 1893-1901*, ('s-Gravenhage, 1893-1902).

- Maandcijfers en andere periodieke opgaven betreffende Nederland en de Koloniën 1902-1913*, ('s-Gravenhage, 1902-1914).
- Nederlandsche staatscourant (1814-1914)*, ('s-Gravenhage, (1814-1914).
- Nierop, A.H. van en E. Baak, *Nederlandsche naamloze vennootschappen, 1882-1913*, (Zwolle, 1883-1914).
- Oss, S.F. van, *Effectenboek*, (Groningen, 1903-1916).
- Overeenkomsten aangegaan door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën met de Nederlandsche Rhijnspoorwegmaatschappij, de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij*, ('s-Gravenhage, 1890) (ook opgenomen in de *Bijlagen bij de handelingen van de Tweede Kamer 1890 [III. 1-125]*).
- Overzicht der scheepvaartkanalen in Nederland, met overzichtskaart en schetskaarten*, ('s-Gravenhage, 1878-1888).
- Overzicht der scheepvaartwegen in Nederland, met overzichtskaart en schetskaarten*, ('s-Gravenhage, 1897-1917).
- Overzicht der waterleidingen in Nederland*, (Utrecht, 1899-1906).
- Receuil financière annuel ...*, (Bruxelles, -1915).
- Uitkomsten der beroepstellingen in het Koninkrijk der Nederlanden gehouden op ...*, ('s-Gravenhage, 1849-1909).
- Statistiek der gemeentefinancien in (1896-1899)*, ('s-Gravenhage, 1900-1902).
- Statistiek der gemeentelijke- en provinciale financien in (1900-1915)*, ('s-Gravenhage, 1903-1918).
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1901', *De Ingenieur*, 1901, p. 762.
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1902', *De Ingenieur*, 1902, p. 809-810.
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1904', *De Ingenieur*, 1905, p. 113-114.
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1905', *De Ingenieur*, 1906, p. 452-453.
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1906', *De Ingenieur*, 1907, p. 514-516.
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1907', *De Ingenieur*, 1908, p. 550-557.
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1911', *De Ingenieur*, 1912, p. 850-873.
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1912', *De Ingenieur*, 1913, p. 908-929.
- 'Statistiek electriciteitsbedrijven 1913', *De Ingenieur*, 1914, p. 846-857.
- Statistiek overzicht der bedrijfsresultaten van de gemeentegasfabrieken en eenige particuliere gasfabrieken in Nederland in (1875, 1880, 1890, 1900, 1910, 1913)*, ('s-Hertogenbosch, 1876, 1881, 1891, 1901, 1911, 1914).
- Statistiek overzicht der waterleidingen in Nederland over (1906-1928)*, (Bloemendaal, 1907-1930).
- 'Statistiek van centraalstations voor elektrische stroomlevering in Nederland 1908', *De Ingenieur*, 1909, p. 660-667.
- 'Statistiek van centraalstations voor elektrische stroomlevering in Nederland 1909', *De Ingenieur*, 1910, p. 700-717.

- ‘Statistiek van centraalstations voor elektrische stroomlevering in Nederland 1910’, *De Ingenieur*, 1912, p. 4-27.
- Statistiek van de schulden der polders en waterschappen in het Koninkrijk der Nederlanden*, (’s-Gravenhage, 1879).
- Statistiek van de vaarwegen (1990-1993)*, (Voorburg, 1991-1994).
- Statistiek van de wegen 1992*, (’s-Gravenhage, 1993).
- Statistiek van den in-, uit- en doorvoer over het jaar 1850 [1890, 1913]*, (’s-Gravenhage, 1851, [1891, 1914]).
- Statistiek van den loop der bevolking van Nederland over 1913*, (’s-Gravenhage, 1914).
- Statistiek voor het vervoer op de spoorwegen en tramwegen over het jaar (1880-1914)*, (’s-Gravenhage, 1881-1915).
- Statistiek voor het vervoer op de spoorwegen over het jaar (1878-1879)*, (’s-Gravenhage, 1879-1880).
- Statistique des chemins de fer de l’Europe pour l’annee 1882 et resultats généraux de cette statistique pour l’exercice 1883*, (Bruxelles, 1883).
- Statistische Nachrichten von den Eisenbahnen des Vereins Deutscher Eisenbahn-Verwaltungen für dem Etats-Jahre (1878-1882)*, (Berlin, 1880-1884).
- Topografische en militaire kaart van het Koninkrijk der Nederlanden, op de schaal van 1:50.0000*, (’s-Gravenhage, 1860-1905).
- Verslag aan den Koning betreffelijk den dienst der Posterijen en der Telegrafien in Nederland (1878-1880)*, (’s-Gravenhage, (1879-1881).
- Verslag aan den Koning betreffelijk den dienst der Posterijen, der Rijkspostspaarbank en der Telegrafien in Nederland (1881-1890)*, (’s-Gravenhage, 1882-1891).
- Verslag aan den Koningin-Weduwe betreffelijk den dienst der Posterijen, der Rijkspostspaarbank en der Telegrafien in Nederland (1890-1892)*, (’s-Gravenhage, 1891-1893).
- Verslag aan de Koningin-Weduwe betreffelijk den dienst der Posterijen en der Telegraphie in Nederland (1893-1897)*, (’s-Gravenhage, 1894-1899).
- Verslag aan de Koningin betreffelijk den dienst der Posterijen en der Telegraphie in Nederland (1898-1903)*, (’s-Gravenhage, 1899-1904).
- Verslag aan de Koningin betreffelijk den dienst der Posterijen, der Telegrafie en der Telefonie in Nederland (1904-1924)*, (’s-Gravenhage, 1905-1925).
- Verslag aan de Koning over de openbare werken in het jaar (1850-1889)*, (’s-Gravenhage, 1854-1890).
- Verslag aan de Koningin-Weduwe over de openbare werken in het jaar [1890-1898]*, (’s-Gravenhage, 1891-1899).
- Verslag aan de Koningin over de openbare werken in het jaar (1899-1913)*, (’s-Gravenhage, 1900-1914).
- Verslag van den landbouw in Nederland over [1860-1914]*, (’s-Gravenhage, 1861-1915).

Verslag van de toestand der Provincie ... aan de Staten der Provincie over het jaar ...

Drenthe, 1867, 1879-1913, (Assen, 1868, 1880-1914).
Groningen, 1904-1913, (Groningen, 1905-1914).
Zuid-Holland, 1900-1913, ('s-Gravenhage, 1904-1914).

Verslag van de toestand van de gemeente ... in het jaar

Almelo 1855, 1881, 1895-1899, 1905-1913.
Amsterdam, 1896-1913.
Appingedam, 1905-1913.
Assen 1886-1913.
Bedum, 1910-1913.
Het Bildt, 1910-1912.
Bolsward, 1910.
Deventer, 1913.
Dokkum, 1910-1913.
Dordrecht, 1871-1913.
Franeker, 1910-1912.
's-Gravenhage, 1867-1913.
Groningen, 1854-1913.
Haarlem, 1913.
Harlingen, 1898-1913.
Haskerland, 1910-1912.
Hennaarderadeel, 1912.
Hoogeveen, 1906-1913.
Idaarderadeel, 1911-1912.
Kampen, 1872, 1897-1913.
Leeuwarden, 1878, 1912-1913.
Lemsterland, 1910.
Menaldumadeel, 1911-1912.
Meppel, 1860, 1888-1893, 1899-1913.
Nijmegen, 1872-1913.
Oldenzaal, 1910-1913.
Raalte, 1909-1913.
Rotterdam, 1884-1913.
Schoterland, 1910-1912.
Sneek, 1884-1886, 1908-1913.
Utingeradeel, 1910-1912.
Utrecht, 1886, 1905-1913.
Venlo, 1908-1913.
Vlissingen, 1872-1878.
Weststellingwerf, 1910-1912.
Winschoten, 1896-1913.

- Workum, 1910-1912.
 Zierikzee, 1874-1913, (Zierikzee, 1875-1914).
Verslag der Staatscommissie, ingesteld bij Koninklijk Besluit van 14 juli 1911, no. 60, om van advies te dienen omtrent de vraag, welke maatregelen genomen kunnen worden om te bevorderen, dat in de behoefte aan elektrische kracht, welke in verschillende streken des lands en met name ten plattelande bestaat, op zoo doeltreffend en zoo economisch mogelijke wijze worde voorzien, (Leiden, 1914).
De waterstaatskaart van Nederland, schaal 1:50.000, ('s-Gravenhage, 1867-1880).

Secundaire bronnen

- 'Afstootcurven voor kapitaalgoederen', *Statistisch Magazine*, (1988), p. 57-64.
 Akker, H.J.M. van den, *De Bredase gasfabriek 1858-1958*, (Tilburg, 1959).
 Albers, R.M., A.H.P. Clemens en P.D. Groote, 'Capital formation in public utilities, gas, water, and electricity supply in the Netherlands in the nineteenth century', in *Economic growth and structural change, comparative approaches over the long run on the basis of reconstructed national accounts*, (Leuven, 1993).
 Albers, R.M. en P. Groote, 'Kapitaalvorming in spoor- en tramwegen in Nederland, 1838-1913', in *Economisch- en Sociaal-Historisch Jaarboek*, (1994), p. 348-369.
 Angenot, J.L.H., 'De openbare werken in Nederland voor 1900', *Spiegel Historiae*, (1976), p. 486-493.
 Ark, B. van, *International comparisons of output and productivity, manufacturing productivity performance of ten countries from 1950 tot 1990*, (Groningen, 1993).
 Aschauer, D.A., 'Is public expenditure productive?', *Journal of Monetary Economics*, (1989), p. 177-200.
 Attema, E., 'Statistiek overzicht van de wegen in de provincie Friesland, in 1863', *Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje*, (1863), p. 405-417.
 'Baksteenproductie in Nederland', *De Ingenieur*, (1886), p. 136-137.
 Barentsen, W., 'De weg in Nederland in de negentiende eeuw', *Orgaan voor Technische Ambtenaren van Rijkswaterstaat (OTAR)*, (1974), p. 252-264.
 Beekman, A.A., *De wateren van Nederland, aardrijkskundig en geschiedkundig beschreven*, ('s-Gravenhage, 1948).
 Beekman, A.A., *Nederland als polderland*, (Zutphen, 1932).
 Bird, J., *Seaports and seaport terminals*, (London, 1971).

- Blades, D.W., 'Comparing capital stocks', in A. Szirmai, B. van Ark, D. Pilat, *Explaining economic growth. Essays in honour of Angus Maddison*, (Amsterdam/London/New York/Tokyo, 1993).
- Blink, H., *Woeste gronden, ontginning en bebossching in Nederland voormaals en thans*, ('s-Gravenhage, 1929).
- Blink, H., *Opkomst van Nederland als economisch-geographisch gebied van de oudste tijden tot heden*, (Amsterdam, 1925).
- Blink, H., 'De ontwikkeling der zeehavens en der scheepvaart van Nederland in de loop der tijden', *Tijdschrift voor economische geografie*, (1913), p. 150-153.
- Blink, H. en J. Smid, 'landaanwinning', in *De Nederlandsche landbouw in het tijdvak 1813-1913*, ('s-Gravenhage, 1913), p. 228-242.
- Boer, M.G. de, *Het Groot Noordhollandsch Kanaal, 1824-1924*, (Alkmaar, 1924).
- Bommel , B.J., *140 jaar drinkwaterleiding in Nederland (1853-1993), een overzicht van het ontstaan en de ontwikkeling van de drinkwaterleidingbedrijven in Nederland*, (s.l., 1994).
- Bonger, F.A., 'De infrastructuur van Nederland, een inventarisatie van beschikbare statistische gegevens', *Maandstatistiek van het financiewezen*, (1991), p. 51-55.
- Boom, S. en P. Saal, 'Spoorwegaanleg en het beeld van de eerste helft van de negentiende eeuw', *Economisch- en Sociaal-Historisch Jaarboek*, (1983), p. 5-25.
- Booy, E.P. de en A.J. Looyenga, *Overzicht van archieven van particuliere ondernemingen berustend in openbare archiefbewaarplaatsen*, (Amsterdam, 1975).
- Bos, F., *The history of national accounting*, (Voorburg, 1991).
- Bos, R.W.J.M., 'Van periferie naar centrum; enige kanttekeningen bij de Nederlandse industriële ontwikkeling in de negentiende eeuw;', *Maandschrift economie, tijdschrift voor algemeen economische, bedrijfseconomische en sociale vraagstukken*, (1976), p. 181-205.
- Bosch, A. en G.P. van de Ven, 'riviervverbetering', in H.W. Lintsen, e.a., (red.), *Geschiedenis van de techniek in Nederland, de wording van een moderne samenleving 1800-1890, deel II: Gezondheid en openbare hygiëne, waterstaat en infrastructuur, papier, druk en communicatie*, (Zutphen, 1993), p. 103-128.
- Brade, W.C., *Bouwkundig handboek voor ingenieurs, architecten, ...: deel 5 waterbouwkunde*, ('s-Gravenhage, 1844).
- Brink, E.A.B.J. ten en C.W.L. Schell, *Geschiedenis van de Rijkstelegraaf 1852-1952*, ('s-Gravenhage, 1954).
- Brink, E.A.B.J. ten, 'De Nederlandsche Telegraafmaatschappij, 1851-1864', *Economisch- en Sociaal-Historisch Jaarboek*, (1964), p. 118-169.

- Brink, E.A.B.J. ten, *De Rotterdamsche Telegraaf Maatschappij 1854-1884, een episode uit de begintijd van de elektrische telegrafie in Nederland*, ('s-Gravenhage, 1957).
- Brinkman, H.J., J.W. Drukker en B. Slot, 'Lichaamslengte en reëel inkomen: een nieuwe schattingsmethode voor historische inkomensreeksen', *Economisch- en Sociaal-Historisch Jaarboek*, (1988), p. 35-79.
- Broeke, W. van den, 'Een negentiende eeuwse discussie omtrent balanswaardering en vermogensstructuur van spoorwegmaatschappijen in het kader van spoorwegnaasting' (ongepubliceerd manuscript), (Utrecht, 1976).
- Broeke, W. van den, *Financiën en financiers van de Nederlandse Spoorwegen 1837-1890*, (Zwolle, 1985).
- Brouwer, J., 'Het Heldersche Kanaal', in M.G. de Boer, *Groot Noordhollandsch Kanaal*, (Alkmaar, 1924), p. 147-151.
- Brugmans, I.J., *De arbeidende klasse in Nedrland in de negentiende eeuw, 1813-1870*, (Utrecht, tiende druk, 1975).
- Buiter, W.H., 'Saving and endogenous growth: a survey of theory and policy', in A. Heertje (ed), *World savings, an international survey*, (Oxford, 1994).
- Burgdorffer, A.C., *De uitbreiding van de Rotterdamsche haven in de laatste jaren, voordracht gehouden in de vergadering van de Afdeling voor Bouwen en Waterbouwkunde van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs van 20 juli 1912*, ('s-Gravenhage, 1913).
- Burgdorffer, A.C., *De uitbreiding van de Rotterdamsche haven in de laatste jaren, voordracht gehouden in de vergadering van de Afdeling voor Bouwen en Waterbouwkunde van 2 november 1920*, ('s-Gravenhage, 1921).
- Caland, A., *Handleiding tot de kennis der dijksbouw en zeeweringkunde*, (Zierikzee 1833).
- Chandler, A.D., *Scale and scope, the dynamics of industrial capitalism*, (Cambridge (Mass.), 1990).
- Cillekens, C., J. van den Boogaard en B.P.A. Gales, *Loop naar de pomp, geschiedenis van de watervoorziening en de waterleiding in Maastricht*, (Maastricht, 1988).
- Clement, M., *Transport en economische ontwikkeling, analyse van de modernisering van het transportsysteem in de provincie Groningen (1800-1914)*, (Groningen, 1994).
- Coert, G.A., *Stromen en schutten, vaarten en voordren: geschiedenis van de natte waterstaat in Drenthe (1400-1985)*, (Meppel, 1991).
- Cootner, P.H., 'Social overhead capital and economic growth', in W.W. Rostow, ed., *The economics of take-off into sustained growth, proceedings of a conference held by the International Economic Association*, (London, 1963), p. 261-284.

- Corten, G.J.P.M., ‘Alignements droits’, De ontwikkeling van het wegennet in het Departement van de Nedermaas, 1794–1814’, *Studies over de Sociaal-Economische Geschiedenis van Limburg*, (1987), p. 1–26.
- Cranmer, H.J., ‘Canal investment, 1815-1860’, in W.N. Parker, *Trends in the American economy in the nineteenth century, studies in income and wealth volume twenty-four by the Conference of Research in Income and Wealth*, (Princeton, 1960), p. 547-564.
- Deane, P., ‘New estimates of gross national product for the United Kingdom 1830-1914’, *Review of Income and Wealth-14*, (1968), p. 95-112.
- Denison, E., ‘Goldsmith, Raymond William’, in J. Eatwell, M. Milgate en P. Newman, *The new Palgrave, a dictionary of economics, volume 2*, (London, 1987), p. 537-538.
- Deventer, J.H.A. van, ‘Kunswegen in de provincie Overijssel, *Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje*, (1859), p. 263–282.
- Dibbits, H.A.M.C., *Nederland waterland, een historisch-technisch overzicht*, (Utrecht, 1950).
- Dil, G. en E. Homburg, ‘Gas’, in H.W. Lintsen (red.), *Geschiedenis van de techniek in Nederland. De wording van een moderne samenleving. Deel III: Textiel; gas, licht en elektriciteit; bouw*, Zutphen, 1993, p. 107–134.
- Dolk, Th.F.J.A., *Geschiedenis van het hoogheemraadschap Delfland*, (’s-Gravenhage, 1939).
- Drukker, J.W., ‘De wijze en de rekenmeester’, herdrukt in L. Noordegraaf, *Ideëen en indeologieën, studies over economische en sociale geschiedschrijving in Nederland 1894-1991*, (Amsterdam, 1991), p. 327-368; oorspronkelijk in *Maandschrift Economie*, (1973), p. 242-266, 291-315.
- Duijvendak, M.G.J. en G.J. Blijham, ‘groninger provinciale financiën in Nederlands perspectief’, in, *Economisch- en Sociaal-Historisch Jaarboek*, (1994), p. 206-248.
- ‘Eenige bijdragen omtrent de wegen in Noord-Brabant’, *Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje*, (1859), p. 343–349.
- Emonds, T., *Gemeentebedrijven en concessies in Nederland*, (Leiden, 1915).
- Feinstein, C.H., ‘Home and foreign investment, some aspects of capital formation, finance, and income in the United Kingdom, 1870-1913’, (unpubliceerde dissertatie University of Cambridge, 1960).
- Feinstein, C.H., ‘Capital formation in Great-Britain’, in P. Mathias en M.M. Postan, (eds.), *The Cambridge economic history of Europe, volume VII-1: the industrial economies, capital, labour, and enterprise*; (Cambridge, 1978), p. 28-96.
- Feinstein, C.H., *Domestic capital formation in the United Kingdom, 1920-1936*, (Cambridge, 1968).
- Feinstein, C.H., *National income, expenditure, and output of the United Kingdom 1855-1965*, (Cambridge, 1972).

- Feinstein, C.H., *Capital accumulation and economic growth in Great Britain, 1760-1860*, (Cambridge, 1976).
- Feinstein, C.H., 'National statistics, 1760-1920, sources and methods of estimation for domestic reproducible fixed assets, stocks and work in progress, overseas assets, and land', in C.H. Feinstein en S. Pollard, (eds.), *Studies in capital formation in the United Kingdom 1750-1920*, (Oxford, 1988), p. 258-471.
- Field, A.J., 'The magnetic telegraph, price and quantity data, and the management of capital', *Journal of Economic History*, (1992), p. 401-413.
- Fishlow, A., *American railroads and the transformation of the ante-bellum economy*, (Harvard, 1965).
- Fogel, R.W., *Railroads and American economic growth, essays in economic history*, (Baltimore, 1964).
- Fokker, A.G., 'Bijdragen tot de geschiedenis en de statistiek der kunstwegen in Zeeland', *Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje*, (1857), p. 263-270.
- Foreman-Peck, J. 'Information technology and transaction costs', ongepubliceerd paper gepresenteerd op het Economic History Congress, Milaan, 1994).
- Foreman-Peck, 'Natural monopoly and railway policy in the nineteenth century', *Oxford Economic Papers*, (1987), p. 699-718.
- Fremdling, R., 'Railroads and German economic growth, a leading sector analysis with a comparison to the United States and Great Britain', *Journal of Economic History*, (1977), p. 583-604.
- Fremdling, R., *Eisenbahnen und deutsches Wirtschaftswachstum 1840-1879. Ein Beitrag zur Entwicklungstheorie und zur Theorie der Infrastruktur*, (Dortmund, 1985).
- Fremdling, R., *Van voorsprong en achterstand naar convergentie en divergentie, denkbeelden in de economische geschiedenis*, (Groningen, 1990).
- Fremdling, R. en G. Knieps, *Competition, regulation and nationalization, the Prussian railroad system in the 19th century*, (Groningen, 1990).
- Fremdling, R., 'De rol van spoorwegen en de Duitse industrialisatie tijdens de 19e eeuw', *Economisch- en Sociaal-Historisch Jaarboek*, (1991), p. 22-49.
- Fritschy, W., 'Van trekvaarttechnologie naar spoorwegtechnologie', *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis van Nederland*, (1980).
- De ontwikkeling onzer electriciteitsvoorziening, 1880-1938, uitgegeven naar aanleiding van het 25-jarig bestaan der Vereeniging van Directeuren van Electriciteitsbedrijven in Nederland*, (Arnhem, 1948).
- Gevers van Endegeest, D.T., *Het Hoogheemraadschap van Rijnland*, ('s-Gravenhage, 1871).
- Ginarlis, J.E., 'Road and waterway investment in Britain 1750-1850', (ongepubliceerde Ph.D.-thesis, University of Sheffield, 1969).

- Ginarlis, J.E., 'Roads and waterways, 1750-1850', in C.H. Feinstein en S. Pollard, (eds.), *Studies in capital formation in the United Kingdom 1750-1920*, (Oxford, 1988), p. 182-224.
- Goldsmith, R.W., *A perpetual inventory of national wealth*, (New York, 1951).
- Gouw, J.L. van der, (red.), *Honderd jaar Provinciale Waterstaat Zuid-Holland*, ('s-Gravenhage, 1975).
- Gramlich, E.M., 'Infrastructure investment: a review essay', *Journal of Economic Literature*, (1994), p. 1176-1196.
- Greup, G.M., *De Rijnverbinding van Amsterdam en haar geschiedenis*, (Amsterdam, 1952).
- Greup, G.M., *Driekwart eeuw Noordzeekanaal*, (Amsterdam, 1951).
- Griffiths, R.T., 'The creation of a national Dutch economy, 1795-1909', *Tijdschrift voor Geschiedenis*, (1982), p. 513-537.
- Griliches, Z., 'Hedonic price indexes and the measurement of capital and productivity: some historical reflections', in R. Berndt en J.E. Triplett, (eds), *Fifty years of economic measurement, the jubilee of the Conference on Research in Income and Wealth*, (Chicago, 1990), p. 185-202.
- Grote historische atlas van Nederland, 1:50.000*, (Groningen, 1990).
- Gökalp, I., 'On the analysis of large technical systems', *Science, technology, & human values*, (1992), p. 57-78.
- Haarmann, A., *Das Eisenbahn-Geleise*, (Osnabrück, 1891).
- Hakfoort, J.R., J. De Haan en J.E. Sturm, 'Investerings in infrastructuur en economische groei', *Economisch-Statistische Berichten*, (1993), p. 670-673.
- Harcourt, G.C., *Some Cambridge controversies in the theory of capital*, (Cambridge, 1972).
- Hendrikse, J.A., *De ontginning van Nederland*, (Utrecht, 1989).
- Hermans, C.R., *Geschiedkundig overzicht der straatwegen in de provincie Noord-Brabant*, ('s-Hertogenbosch, 1853).
- Herzig, F., 'From competition to monopoly, the development of public electric power supply in Germany from the end of the nineteenth century to the present time', in A. Beltran en H. Moisel, (eds), *Electricity generation and supply, regulation, market, competition, international comparisons*, (Milaan, 1994).
- Hicks, J., *Wealth and welfare*, (Oxford, 1981).
- Hill, N.K., *The history of the Imperial Continental Gas Association 1824-1900, a study in British economic enterprise on the continent of Europe in the 19th century*, (London (Ph.D.-thesis University of London), 1950).
- Hirschman, A.O., *The strategy of economic development*, (New Haven, 1958).
- Hochsteyn, *Les chemins de fer de l'Europe en exploitation, d'après les documents officiels des Compagnies*, (Bruxelles, 1876).

- Hoffmann, W.G., in samenwerking met F. Grumbach en H. Hesse, *Das Wachstum der deutschen Wirtschaft seit der Mitte des 19. Jahrhunderts*, (Berlijn, 1965).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 1, De Nieuwe Neuzenpolder*, (Middelburg 1884).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 2, De noordkust van Noord-Beveland*, 1884
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 3, De linkeroever der Westerschelde voor het waterschap de Vereenigde polders van Ossensisse*, 1884
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 4, De linkeroever van den mond der Westerschelde*, (Middelburg 1886).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 5, De rechteroever der Westerschelde voor den calamiteusen Borsselepolder en het calamiteuse waterschap Ellewoutsdijk (met Everinge)*, (Middelburg 1887).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 6, De linkeroever van de Westerschelde tussen de haven van Breskens en den mond van den Brakman*, (Middelburg 1889).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 7, De oever van Walcheren*, (Middelburg 1892).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 8, De oever van Schouwen met Duiveland*, (Middelburg 1898).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 9, De oever van Tholen langs de Oosterschelde, het Keeten, het Mastgat en de Mosselkreek*, (Middelburg 1900).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 10, De linkeroever der Oosterschelde*, (Middelburg 1902).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 11, De linkeroever der Westerschelde beoosten de Brakman tot de Belgische grens*, (Middelburg 1903).
- Hogerwaard, M.B.G., *De oeververdediging in Zeeland sedert 1860, deel 12, 'De rechteroever der Westerschelde van de Belgische grens tot Ellewoutsdijk*, (Middelburg 1908).
- Hogesteegeer, G., *Concentratie en centralisatie bij de openbare telefonie in Nederland, 1881-1940*, (Den Haag, 1984).
- Holderness, B.A., 'Agriculture, 1770-1860' in C.H. Feinstein en S. Pollard, (eds.), *Studies in capital formation in the United Kingdom 1750-1920*, (Oxford, 1988), p. 9-34.
- Horlings, E., J.P. Smits en J.L. van Zanden, 'Structural change in the Dutch economy 1800-1913', in *Economic growth and structural change, comparative approaches over the long run on the basis of reconstructed national accounts*, (Leuven, 1993).

- Horsten, F.H., 'Historische wegenatlas van Nederland 16e tot 19e eeuw', (ongepubliceerde dissertatie Universiteit van Amsterdam, 1992).
- Houwink, P. *Watertorens in Nederland (1856-1915)*, (Nieuwkoop, 1973).
- Hughes, T.P., *Networks of power, electrification in Western society, 1880-1930*, (Baltimore, 1983).
- Hulten, Ch.R., 'The measurement of capital', in R. Berndt en J.E. Triplett, (eds), *Fifty years of economic measurement, the jubilee of the Conference on Research in Income and Wealth*, (Chicago, 1990), p. 119-152.
- Iipey, A., *Verhandeling over de zeedijken in het algemeen en die der Vijf Deelen in het bijzonder*, (Franeker 1777).
- IJsselsteyn, H.A. van, *De haven van Rotterdam*, (Rotterdam, derde druk, 1908).
- Itersen, P.D.J. van, 'Havens', in F.J.A. Broeze, (red.), *Maritieme geschiedenis der Nederlanden, deel 3: achttiende eeuw en eerste helft negentiende eeuw, van ca. 1680 tot 1850-1870*, (Bussum, 1977), p. 59-91.
- Itersen, P.D.J. van, *Inventaris van de archieven van de oppercommisaris der havens, walen en kranen te Amsterdam, 1674-1834, en van de havendienst van Amsterdam, 1834-1919*, (Amsterdam, 1980).
- Jaarsma, W., *De Friesche zeeweringen van 1825 tot 1925, honderd jaren uit de geschiedenis van de zeedefensie in de provincie Friesland*, (s.l., 1933).
- Jacobs, A. en Richter, H., *Die Großhandelspreise in Deutschland von 1792 bis 1934*, Berlijn, 1935.
- Janson, J.H., *Onze wegen, in verband met het wegencongres te Parijs*, ('s-Gravenhage, 1909).
- Janssen, G.B., *Baksteenfabricage in Nederland 1850-1920*, Zutphen, 1987.
- Jeurgens, C., *De Haarlemmermeer, een studie in planning en beleid 1836-1858*, (Amsterdam, 1991).
- Jochimsen, R., *Theorie der Infrastruktur, Grundlagen der marktwirtschaftlichen Entwicklung*, (Tübingen, 1966).
- Jonckers Nieboer, J.H., *Geschiedenis der Nederlandsche Spoorwegen 1832-1938*, (Rotterdam, tweede druk, 1938).
- Jong, H.J. de, 'Infrastructure and inland transport in The Netherlands during the first railway years, 1800-1880', (Groningen (Research memorandum 404 from Institute of Economic Research, Faculty of Economics, University of Groningen), 1991).
- Jong, H.J. de, 'Dutch inland transport in the nineteenth century', *Journal of Transport History*, (1992), p. 1-22.
- Jonge, J.A. de, *De industrialisatie in Nederland tussen 1850 en 1914*, (Nijmegen, 1976 (oorspronkelijke uitgave 1968)).
- Jonge, L.K. de, 'De N.V. Drentsche Kanaal Maatschappij', (ongepubliceerd manuscript provinciaal archief Drenthe, Assen), 1973).
- Jonge, L.K. de, 'De N.V. Stieltjes Kanaal Maatschappij', (ongepubliceerd manuscript provinciaal archief Drenthe, Assen), 1973).

- Jonker, J., 'Lachspiegel van de vooruitgang, het historiografische beeld van de Nederlandse industriefinanciering in de negentiende eeuw', in *NEHA-bulletin*, (1991), p. 5-23.
- Jörberg, L., *A history of prices in Sweden, 1732-1914*, (Lund, 1972).
- Kessides, C., *Institutional options for the provision of infrastructure*, (Washington (World Bank Discussion Paper 212), 1993).
- Keuning, H.J., *De Groninger Veenkoloniën, een sociaal-geografische studie*, (Groningen, 1989; oorspronkelijke uitgave Amsterdam, 1933).
- Knaap, G.A. van der, *A spatial analysis of the evolution of an urban system, the case of the Netherlands*, (Utrecht, 1978).
- Knaap, G.A. van der, 'Industrialisatie en de ontwikkeling van vervoerssystemen', in *Historische bedrijfsarchieven, spoorwegen en wegvervoer: een geschiedenis en bronnenoverzicht*, (Amsterdam 1993), p. 13-42.
- Knibbe, M., *Agriculture in the Netherlands, 1851-1950, production and institutional change*, (Amsterdam, 1993).
- Knotter, *Economische transformatie en stedelijke arbeidsmarkt. Amsterdam in de tweede helft van de negentiende eeuw*, Zwolle, 1991.
- Koeman, C., *Geschiedenis van de kartografie in Nederland*, (Alphen aan de Rijn, 1983).
- Konijneburg, E. van, J. Ven en A.J. der Kinderen, *Gedenkboek uitgegeven ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs 1847-1897*, ('s-Gravenhage, 1897).
- Kooij, P., 'De eerste verbruikers van electriciteit in de gemeente Groningen 1895-1912', *Economisch- en Sociaal-Historisch Jaarboek*, (1972), p. 274-302.
- Kooij, P., 'De gasvoorziening in Nederland rond 1880', *Gas, maandblad van de stichting tijdschrift openbare gasvoorziening*, (1982), p. 266-277.
- Kooij, P., *Groningen 1870-1914*, (Assen, 1987).
- Kooij, P., 'Peripheral cities and their regions in the Dutch urban system until 1900', *Journal of Economic History*, (1988), p. 357-371.
- Kooij, P., 'Groningen: central place and peripheral city', in P. Kooij en P. Pellenburg, (eds.), *Regional capitals, past, present, prospects*, (Assen, 1994), p. 37-62.
- Kooper, J., *Het waterstaatsverleden der provincie Groningen*, (Groningen, 1939).
- Kranenburg, F.J., (red.), *100 jaar trouwe dienst, Provinciale Waterstaat van Noord-Holland 1881-1981*, (Amsterdam, 1981).
- Kuiler, H.C., *Verkeer en vervoer in Nederland, zoals deze in hun recente ontwikkeling zijn bepaald door economisch-geografische factoren*, (Utrecht, 1946).
- Kuznets, S., *Capital in the American economy, its formation and financing*, (Princeton, 1961).

- Lansley, D., 'The railways of New South Wales, output, inputs, and productivity, 1860-1913', *Journal of Transport History*, (1990), p. 74-89.
- Laveleye, A. de, *Histoire des vingt-cinq premières années des chemins de fer Belges*, (Bruxelles/Paris, 1862); herdrukt in A.Linters (red.), *Spoorwegen in België / Chemins de fer en Belgique / Railways in Belgium*; (Gent, 1985).
- Leeuwen, W.R.F. van, 'Waterbouw', in H.W. Lintsen (red.), *Geschiedenis van de techniek in Nederland. De wording van een moderne samenleving. Deel III: Textiel; gas, licht en elektriciteit; bouw*, Zutphen, 1993, p. 233-250.
- Leeuwen, W.R.F. van, 'Woning- en utiliteitsbouw', in H.W. Lintsen (red.), *Geschiedenis van de techniek in Nederland. De wording van een moderne samenleving. Deel III: Textiel; gas, licht en elektriciteit; bouw*, Zutphen, 1993, p. 197-232.
- Lévy-Leboyer, M. en F. Bourguignon, *The French economy in the nineteenth century, an essay in econometric analysis*, (Cambridge, 1990).
- Lintsen, H.W., *Ingenieurs in Nederland in de negentiende eeuw, een streven naar erkenning en macht*, ('s-Gravenhage, 1980).
- Lipsey, R.E., 'Comment on Griliches', in R. Berndt en J.E. Triplett, (eds), *Fifty years of economic measurement, the jubilee of the Conference on Research in Income and Wealth*, (Chicago, 1990), p. 202-206.
- Luurs, J., 'De verharding van wegen in Drenthe 1850-1925', (Groningen, ongepubliceerd referaat Rijksuniversiteit Groningen, juni 1993).
- Maddison, A., *Phases of capitalist development*, (Oxford, 1982).
- Maddison, A., *Dynamic forces in capitalist development, a long-run comparative view*, (Oxford, 1991).
- Maddison, A., *Standardised estimates of fixed capital stock, a six country comparison*, (Milan, 1993).
- Maiwald, K., 'An index of building costs in the United Kingdom, 1845-1938', *Economic History Review* (1954), p. 187-203.
- Mayer Gmeling, H.K.H.A. en T.J. Mansholt, 'Akker- en weidebouw', in *De Nederlandsche landbouw in het tijdvak 1813-1913*, ('s-Gravenhage, 1913), p. 243-293.
- McCloskey, D.N., *Economic maturity and entrepreneurial decline, British iron and steel, 1870-1913*, (Cambridge (Mass.), 1973).
- Middelhoven, P.J., 'De Amsterdamse veilingen van Noordepoees naaldhout 1717-1808. Een bijdrage tot de Nederlandse prijsgeschiedenis', *Economisch- en sociaal-historisch jaarboek*, 1978, p. 86-114.
- Mitchell, B.R., 'The coming of the railway and United Kingdom economic growth', *Journal of Economic History*, (1964), p. 315-336.
- Musgrave, J.C., *Fixed reproducible tangible wealth in the United States, 1925-1989*, (Washington, 1993).
- Noort, J. van den, 'Bedrijfs-geschiedenis en bedrijfswaarde', *Jaarboek voor de Geschiedenis van Bedrijf en Techniek*, (1988), p. 469-481.

- Noort, J. van den, *Licht op het GEB, geschiedenis van het Gemeente-Energiebedrijf Rotterdam*, (Rotterdam, 1993).
- Noort, J. van den, *Pion of pionier, Rotterdam, gemeentelijke bedrijvigheid in de negentiende eeuw*, (Rotterdam, 1990).
- Nusteling, H.P.H., *De Rijnvaart in het tijdperk van stoom en steenkool, 1831-1914*, (Amsterdam, 1974).
- O'Mahony, M., 'Capital stocks and productivity in industrial nations', *National Institute Economic Review*, (1993), p. 108-117.
- O'Mahony, M., *International measures of fixed capital stocks: a five-country study*, (London, National Institute of Economic and Social research Discussion Paper no.51, 1993).
- Oulton, N. en M. O'Mahony, *Productivity and growth, a study of British industry 1954-1986*, (Cambridge, 1994).
- 'Overzicht der waterleidingen in Nederland', *De Ingenieur*, (1902), p. 696-697.
- Paping, R.F.J., *Voor een handvol stuivers; werken, verdienen en besteden: de levensstandaard van boeren, arbeiders en middenstanders op de Groninger klei, 1770-1860*, (Groningen, 1995).
- Pieper, P., 'The measurement of construction prices: retrospect and prospect', in R. Berndt en J.E. Triplett, (eds), *Fifty years of economic measurement, the jubilee of the Conference on Research in Income and Wealth*, (Chicago, 1990), p. 239-268.
- Pollard, S., *Peaceful conquest, the industrialization of Europe 1760-1970*, (Oxford, 1981).
- Pollins, H., *Britain's railways: an industrial history*, (New Abbot, 1971).
- Posthumus, N.W., *Nederlandse prijsgeschiedenis I*, (Leiden, 1943).
- Posthumus, N.W., *Nederlandse prijsgeschiedenis II*, (Leiden, 1964).
- Prae-adviezen over de vraag: is het wenschelijk dat de bestaande toestand ten aanzien van de exploitatie van onze spoorwegen vervangen worde, hetzij door staatsexploitatie, hetzij door exploitatie door eene maatschappij*, (Amsterdam, 1899).
- Priester, P.R., *De economische ontwikkeling van de landbouw in Groningen 1800-1910, een kwalitatieve en kwantitatieve analyse*, (Groningen, 1991).
- 'De prijs van stortsteen te Ter Neuzen', *De Ingenieur*, (1886), p. 52-53.
- Raad, H. de en A. Augustijn, *Zee- en IJsselmeerwaterkerende waterschappen in Friesland, verzamelinventaris van gedeponeerde archieven van het waterschap Fryslân [ca. 1619]-1979 (1980)*, (Ljouwert, 1992).
- Ramaer, J.C., 'De aanleg van het Groot Noordhollandsch Kanaal', in M.G. de Boer, *Het Groot Noordhollandsch Kanaal, 1824-1924*, (Alkmaar, 1924), p. 9-35.
- Riemens, H., *Het Amortisatie-Syndicaat, een studie over de staatsfinanciën onder Willem I*, (Amsterdam, 1935).

- Roëll, J., *Historisch-staatsrechtelijk onderzoek naar het algemeen en het bijzonder bestuur van de waterstaat in Nederland van 1795-1848*, (Utrecht, 1866).
- Rostow, W.W., 'Some general reflections on capital formation and economic growth', in *Capital formation and economic growth, a conference of the Universities-National Bureau for Economic Research*, (Princeton, 1955), p. 635-651.
- Rostow, W.W., *The stages of economic growth, a non-communist manifesto*, (Cambridge, 1960).
- Rostow, W.W., (ed.), *The economics of take-off into sustained growth, proceedings of a conference held by the International Economic Association*, (London, 1963).
- Sandberg, W.T., 'Het regeringsverslag over de openbare werken', *Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje*, (1866), p. 360-367.
- Schilstra, J.J., *De Hondsbossche*, (Wormerveer, 1981).
- Schlingemann, F.L., 'Het verkeer te water', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*, (1933), p. 334-419.
- Schmal, H., '’s Rijks groote wegen in de 19e eeuw', in A.P. de Klerk, H. Schmal, T. Stol en A.J. Thurkow, *Historische geografie in meervoud, historisch-geografische opstellen aangeboden aan prof. dr. M.W. Heslinga ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar in de sociale geografie, in het bijzonder de historische geografie en de geschiedenis der geografische wetenschappen aan de Vrije Universiteit te Amsterdam*, (Utrecht, 1984).
- Schultz, E., *Waterbeheersing van de Nederlandse droogmakerijen*, (Lelystad, 1992).
- Sebrechts, J., *De ontginningen in Nederland, verslag eener officieele zending in Nederland namens het ministerie van landbouw en openbare werken*, (Brecht, 1912).
- Sigmond, J.P., *Nederlandse zeehavens tussen 1500 en 1800*, (Amsterdam, 1989).
- Slechte, C.H., 'De gemeente geeft gas', in C.B. van Aardenne, H.W. Poldermans en C.H. Slechte, (red.), *Den Haag energiek, hoofdstukken uit de geschiedenis van de energievoorziening in Den Haag*, ('s-Gravenhage, 1981), p. 161-212.
- Slechte, C.H., 'Goldsmid geeft gas (1844-1875)', in C.B. van Aardenne, H.W. Poldermans en C.H. Slechte, (red.), *Den Haag energiek, hoofdstukken uit de geschiedenis van de energievoorziening in Den Haag*, ('s-Gravenhage, 1981), p. 17-160.
- Sluiter, J.W., *Beknopt overzicht van de Nederlandse spoor- en tramwegbedrijven*, (Leiden, 1967).
- Smolders, A., *De geschiedenis van de Overijsselse kanalen, geschiedenis van de N.V. Overijsselsche Kanalisatie Maatschappij en haar rechtsopvolgers de N.V. Maatschappij Overijsselsche Kanalen (1850-1989)*, ('s-Gravenhage, 1989).

- Solomou, S., *Phases of economic growth, 1850-1973: Kondratieff waves and Kuznets swings*, (Cambridge,, 1988).
- Spruijt, A.C., *De geschiedenis van de Utrechtse gasfabriek*, (Utrecht, 1887).
- Staring, W. en T.J. Stieltjes, *De Overijsselsche wateren*, (Zwolle, 1848).
- Stavorinus, D., 'De metaalproductie en de metaalprijzen der laatste jaren', *Het Gas*, (1907), p. 587-595.
- Szirmai, A., 'Introduction', in A. Szirmai, B. van Ark, D. Pilat, *Explaining economic growth. Essays in honour of Angus Maddison*, (Amsterdam/London/New York/Tokyo, 1993).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De Dedemsvaart*, (Zwolle, 1903).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel I: Algemeene provinciale reglementen; Het vasteland, afdeeling I: Het Hoogheemraadschap van Rijnland*, ('s-Gravenhage, 1906).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel II: Het vasteland, afdeeling 2: Delfland, afdeeling 3: Schieland, afdeeling 4: Woerden, afdeeling 5: Amstelland*, ('s-Gravenhage, 1908).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel III: De waarden. Afdeeling 1: De Krimpenerwaard*, ('s-Gravenhage, 1908).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel IV: De waarden (vervolg). Afdeeling 2: Het land tussen Lek en Merwede*, ('s-Gravenhage, 1908).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel V: De eilanden. Afdeeling 1: Rozenburg*, ('s-Gravenhage, 1908).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel VI: De eilanden (vervolg). Afdeeling 2: IJsselmonde*, ('s-Gravenhage, 1908).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel VII: De eilanden (vervolg). Afdeeling 3: Voorne en Putten met Rozenburg en de Welplaat*, ('s-Gravenhage, 1908).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel VIII: De eilanden (vervolg). Afdeeling 4: De Hoeksche Waard; afdeeling 5: De Tien Gemeten*, ('s-Gravenhage, 1908).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel IX: De eilanden (vervolg). Afdeeling 6: Het Eiland van Dordrecht en de in Zuid-Holland gelegen landen van de Biesbosch*, ('s-Gravenhage, 1908).
- Teixeira de Mattos, L.F., *De waterkeeringen, waterschappen en polders van Zuid-Holland, deel X: De eilanden (vervolg). Afdeeling 7: Goedereede en Overflakkee*, ('s-Gravenhage, 1908).

- Tilly, R., Capital formation in Germany in the nineteenth century, in P. Mathias en M.M. Postan, (eds.), *Cambridge economic history of Europe, volume VII: the industrial economies, capital, labour, and enterprise*; (Cambridge, 1978), p. 382-441.
- Toen-Gout, M.W. en M.M. Jongeling, 'Investerings in infrastructuur en economische groei', *Economisch-Statistische Berichten*, (1993), p. 424-427.
- Treub, M.W.F., *Staatsexploitatie onzer spoorwegen*, (Haarlem, 1898).
- Ulmer, M.J., *Capital in transportation, communications, and public utilities: its formation and financing*, (New York, 1960).
- Veen, H. van der, *Watertorens in Nederland*, (Rotterdam, 1989).
- Ven, G.P. van de, *Aan de wieg van Rijkswaterstaat, wordingsgeschiedenis van het Pannerdens Kanaal*, (Zutphen, 1976).
- Ven, G.P. van de, 'Blanken en de waterstaat', in *De fysieke existantie dezes landes*, p. 59-94.
- Ven, G.P. van de, 'Verbetering van de Rijntakken tussen 1800-1920', *Economisch- en Sociaal-Historisch Jaarboek*, (1983), p. 45-60.
- Ven, G.P. van de, e.a., (red.), *Atlas van Nederland in 20 delen, deel 15: water*, ('s-Gravenhage, 1986).
- Ven, G.P. van de, (red.), *Leefbaar laagland: geschiedenis van de waterbeheersing en landaanwinning in Nederland*, (Utrecht, 1993).
- Venema, A.G., 'Kunswegen in de provincie Groningen', *Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje*, (1861), p. 253-290.
- Vermaas, A., 'De ontwikkeling van de nominale uurlonen in Nederland 1850-1914', (ongepubliceerde scriptie economische en sociale geschiedenis Vrije Universiteit Amsterdam, april 1989).
- Vis, D., *De Johannes Kerkhovenspolder, een episode uit de herovering van de Dollard*, (Hoorn, 1952).
- Voort, R.H. van der, *Overheidsbeleid en overheidsfinanciën in Nederland 1850-1913*, (Amsterdam, 1994).
- Voorthuyzen, E. van, 'Kunswegen in de provincie Utrecht', *Staatkundig en Staathuishoudkundig Jaarboekje*, (1858), p. 337-343.
- Vries, J. de, *Barges and capitalism, passenger transport in the Dutch economy 1632-1839*, (Utrecht, 1981).
- Wall Bake, R.W.J.C. van den, 'Spoorwegboekhouding', *De Economist*, (1900), p. 325-356.
- Ward, M., *The measurement of capital*, (Paris, 1976).
- Webb, A.D., *A new dictionary of statistics*, (London, 1911).
- Welcker, J.W., 'De kosten van de Rotterdamsche Waterweg', *De Ingenieur*, 1891, p. 44-45.
- Weijdig, J.H., 'De boekhouding', in *Gedenkboek Gemeentetelefoon Amsterdam uitgegeven ter gelegenheid van haar 40-jarig bestaan op den eersten november negentienhonderd en zesendertig*, (Amsterdam, 1936), p. 178-182.

- Wilson, J., 'Competition between gas and electricity in Britain, 1870-1980', in A. Beltran en H. Moisel, (eds), *Electricity generation and supply, regulation, market, competition, international comparisons*, (Milaan, 1994).
- Wiskerke, C., 'De aanleg van de Zuidwillemsvaart', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap*, (1944), p. 4-24.
- Wiskerke, C., 'Het Kanaal door Voorne', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap*, (1940), p. 667-685.
- Wit, O. de, 'Telegrafie en telefonie', in H.W. Lintsen, e.a., (red.), *Geschiedenis van de techniek in Nederland, de wording van een moderne samenleving 1800-1890, deel IV: Delfstoffen, machine en scheepsbouw, stoom, chemie, telegrafie en telefonie*, (Zutphen, 1993), p. 273-298.
- Wit, J.G. de en H.A. van Gent, *Vervoers- en verkeerseconomie: theorie, praktijk en beleid*, (Leiden, 1986).
- Woud, A. van der, *Het lege land, de ruimtelijke ordening van Nederland 1789-1848*, (Amsterdam, 1988).
- Woud, A. van der, 'De ruimtelijke orde', in H. Lintsen, (red.), *Geschiedenis van de techniek in Nederland: de wording van een moderne samenleving; deel II: gezondheid en openbare hygiëne, waterstaat en infrastructuur, papier, druk en communicatie*, (Zutphen, 1993), p. 95-102.
- Woude, R.E. van der, 'Gasfoarsjenning en gemeentebelied yn Ljouwert 1845-1915', *It beaken*, (1990), p. 105-132.
- Woude, R.E. van der, 'Van experiment tot gemeentebedrijf, de ontwikkeling van de elektriciteitsvoorziening in Leeuwarden 1879-1920', *De Vrije Fries*, (1991), p. 98-116.
- Woude, R.E. van der, *Leeuwarden 1850-1914, modernisering van een provinciehoofdstad*, (Leeuwarden, 1994).
- Zanden, J.L. van, *De economische ontwikkeling van de Nederlandse landbouw in de negentiende eeuw, 1800-1914*, (Utrecht, 1985).
- Zanden, J.L. van, 'The Dutch economic history of the period 1500-1940, a review of the present state of affairs', *Economic and Social History in the Netherlands*, (1989), p. 9-30.
- Zanden, J.L. van, 'Historical national accounts', in W.F.M. de Vries, G.P. den Bakker, M.B.G. Gircour, S.J. Keuning en A. Lenson, *The value added of national accounting, commemorating 50 years of national accounts in the Netherlands*, (Voorburg, 1993), p. 229-238.

GEOGRAFISCHE INDEX

- Aalsmeer 111, 202, 214, 215
Aalten 116, 210, 325
Aardenburg 115
Abcoude 191, 202, 214
Akkrum 210
Alblasserdam 202, 210, 216
Alkmaar 32, 81, 82, 105, 106, 108, 109, 114-116, 191, 202, 210, 215, 216, 246, 247, 328
Almelo 81, 83, 108-111, 147, 173, 174, 191, 202, 210, 214, 216, 246, 325, 327
Alphen 210, 216, 246,
Ameland 268, 286
Amerongen 112, 202, 210
Amersfoort 81, 108, 109, 115, 196, 210, 216, 217, 246
Amsterdam 41, 81, 86, 91, 92, 106-109, 111-117, 145, 146, 148, 150, 152-154, 154, 156, 158, 162, 163, 168, 170-172, 175, 188, 190-195, 200-202, 204, 208, 210, 214, 216, 217, 227-229, 231-234, 238, 239, 246, 268, 323, 327
Anjum 111
Apeldoorn 109, 110, 114, 172, 196, 200, 210, 216, 232, 246, 325
Appingedam 210, 327
Arendonk 114
Amhem 81, 105, 108, 109, 111-114, 116, 165, 190, 191, 194, 202, 210, 214, 216, 232, 234, 245, 246, 324, 325
Arum 115, 215
Assen 26, 111, 148, 157, 194, 202, 210, 216, 246, 323, 324, 327
Assendelft 211, 214, 215, 217, 304
Asten 115
Axel 210, 300
Baarn 110, 114, 191, 196, 210, 214, 246
Balk 210
Balkbrug 38, 106, 116, 324
Barendrecht 216
Barneveld 110, 210
Bedum 210, 327
Beek 113, 116, 117, 191, 214, 215, 252
Beetsterzwaag 210
Beilen 202, 214
Bellingwolde 107, 114

- Bemmel 116
Berg en Dal 113, 116, 117
Bergen 105, 108, 109, 112-116, 210, 215, 216, 246
Bergen aan Zee 116
Bergen op Zoom 105, 108, 109, 112-114, 210, 216, 246
Bergum 202, 214
Bergumerdam 111, 114
Beringen 116
Berlikum 114
Beverwijk 112, 114, 174, 210, 217
Bleskensgraaf 202, 214
Bloemendaal 114, 191, 202, 214-216, 326
Bodegraven 105, 106, 112, 113, 202, 210, 216
Boekelo 110
Bolsward 174, 210, 327
Bommel 212
Borculo 112, 214
Borne 191, 193, 214
Boskoop 210, 216, 246
Boterdiep 173, 174
Bovenkarspel 117, 210
Boxtel 90, 108, 109, 191, 202, 210, 214
Breda 81, 105, 107, 108, 111-114, 210, 216, 234, 246
Breskens 107, 113, 202, 214
Breukelen 109
Brielle 191, 210
Broek op Langedijk 110, 213, 245, 246
Brouwershaven 114, 229
Bussum 107, 112, 210, 215, 216, 246
Cadzand 116
Capelle 112, 217
Castricum 210
Coevorden 111, 114, 147, 148, 160, 173-175, 210
Culemborg 90, 107, 115, 191, 210, 216
Cuyk 214
Dalen 42, 170, 201, 214
De Bilt 110, 213, 214, 217
De Rijp 210
Dedemsvaart 72, 112, 114, 147, 150, 152, 158, 160, 172, 173
Delfland 266, 267, 272
Delfshaven 191, 216, 217
Delft 111, 116, 191, 194, 201, 210, 214, 216, 229, 246, 324, 325
Delfzijl 81, 109, 111, 146, 149, 153, 176, 214, 267
Den Helder 108, 114, 145, 146, 152, 191, 195, 202, 210, 216, 229, 246
Denekamp 115
Deventer 84, 108, 110-114, 128, 131, 173, 201, 210, 216, 232, 246, 325, 327,
Dieren 110, 111, 113, 202, 210
Dinxperlo 84, 110
Dirksland 210
Doesburg 210, 246
Doetinchem 110-112, 202, 210
Dokkum 111, 210, 325, 327
Domburg 115, 213, 245
Dongen 112, 115, 210
Doorn 112, 200, 203, 213, 214, 216, 217
Doornenburg 116
Dordrecht 81, 107, 109, 111, 145, 146, 151, 152, 191, 194, 201, 210, 214, 216, 232, 234, 246, 323, 327
Drachten 112, 114, 117, 210
Drente 128
Drentse Hoofdvaart 157, 172, 175
Driebergen 108, 112, 191, 196, 213, 214, 217
Drunen 114, 245
Druuten 115
Edam 113, 115, 210, 246, 325

- Ede 86, 110, 112, 203, 211, 213, 216, 325
 Eede 113
 Eefde 113
 Eelde 106, 114
 Eemskanaal 55, 72, 147, 151, 174
 Egmond 105, 115, 211
 Egmond aan Zee 211
 Eindhoven 81, 105, 108, 110, 113, 114, 194, 202, 211, 214, 216, 246, 325
 Elburg 211
 Elden 116
 Elst 81, 109, 112, 113, 116, 191, 193, 214, 245
 Emmen 116
 Emmercompasuum 115
 Enkhuizen 81, 106, 109, 112, 113, 145, 149, 211, 246
 Enschede 81, 84, 108-110, 116, 188, 201, 211, 214, 216, 232, 246, 325
 Epe 110
 Erica 114, 115
 Erm 116
 Ermelo 214
 Esbeek 115, 116
 Etten 108
 Ferwerd 110
 Finsterwolde 112
 Franeker 110, 114, 115, 211, 327
 Friesland 72, 85, 104, 107, 128, 147, 171, 174, 194, 267, 268, 270, 272, 291, 298-308, 324, 328
 Gasselternijveen 111
 Gastelsveer 113
 Geertruidenberg 112, 115, 211
 Gelderland 24, 25, 38, 39, 165, 270, 324
 Geldermalsen 109, 211
 Geldrop 105, 113, 115, 202, 211
 Gendringen 113-115
 Giessen 202, 214
 Ginneken 112, 113, 202, 203, 210, 214, 216
 Glane 115
 Glanerbrug 116, 216
 Goes 109, 160, 172, 211, 246
 Goirle 110, 211
 Goor 211, 214
 Gorinchem 109, 147, 191, 202, 211, 216, 246
 Gorredijk 112, 211
 Gouda 83, 105-109, 112, 113, 116, 191, 211, 214, 216, 246
 Goudswaard 115
 Grave 202, 211
 's-Graveland 201
 's-Gravenhage 38, 86, 92, 108-113, 115-117, 163, 188, 191, 193-195, 201, 202, 204, 229, 231, 232, 238-240, 323-327
 Groenlo 106, 112, 116, 211
 Gronau 109, 115, 216
 Groningen 38, 39, 41, 42, 55, 57, 64, 72, 81, 106-109, 111-114, 116, 117, 127, 128, 130, 147, 148, 151, 152, 157, 158, 171, 173, 174, 191, 193, 194, 201, 202, 204, 211, 214, 216, 232, 246, 253-254, 267, 270, 272, 290, 291, 296, 299-303, 305-307, 323, 324, 326
 Grootebroek 112
 Grouw 214, 217
 Haaksbergen 203, 214
 Haarlem 81-83, 106-109, 111, 114-116, 190, 191-194, 201, 211, 214, 216, 227-229, 231-233, 245, 246, 324, 325, 327
 Haarlemmermeer 63, 72, 211, 285, 291, 292,
 Halsteren 114, 210
 Hansweert 106, 117, 147
 Hardenberg 111, 112
 Harderwijk 202, 211, 216

- Harkezijl 114
 Harlingen 81, 108, 110, 112, 114, 145, 146, 149, 153, 172, 173, 175, 176, 211, 246, 267, 327
 Harmelen 109
 Harreveld 116
 Hattem 108, 110, 111, 172, 174, 211, 218
 Hattermerbroek 116
 Hedel 109
 Heemse 112
 Heemstede 211, 214, 216, 325
 Heerenveen 109, 112, 211, 246, 304
 Heerhugowaard 110
 Heerlen 111, 200, 214, 216, 246
 Heeze 115
 Hellendoorn 84, 111
 Hellevoetsluis 115, 146, 152, 154, 211, 216
 Helmond 86, 107, 112, 115, 203, 211, 214, 216, 246
 Helpman 116, 214
 Hendrik-Ido-Ambacht 216, 218
 Hengelo 81, 108, 110, 115, 191, 201, 211, 214, 216, 247
 Hennaarderadeel 211, 327
 Herbijum 110
 's-Hertogenbosch 81, 90, 109, 110, 112, 114, 115, 194, 252, 257, 325, 326
 Het Loo 110, 114
 Heusden 24, 114, 150, 211, 245, 246
 Hillegersberg 202, 211, 212, 215, 217
 Hillegom 111, 211, 232, 247
 Hilversum 109, 112-114, 191, 196, 211, 214, 247, 325
 Hoek van Holland 81, 110, 115, 146, 153, 215
 Hof van Delft 210, 214, 216
 Hondsbosse 267, 268
 Hoofddorp 111
 Hoogeveen 115, 211, 247, 327
 Hoogezand 211, 247
 Hoorn 81, 106, 109, 110, 112, 113, 117, 173, 211, 216, 247
 Horst 111
 Huisduinen 106, 114, 216
 Huissen 116
 Huizen 107, 112, 215, 216
 Huizum 211
 Hulst 107, 115, 211, 300
 IJlst 215
 IJmuiden 109, 145, 146, 154, 161, 175, 191, 215, 227, 247
 IJssel 23, 148, 150, 159, 173, 175, 211, 217
 IJsselmonde 216,
 IJsselstein 211, 216
 Ipendam 211
 Joure 112-114, 211
 Kaatsheuvel 111, 112, 114, 211
 Kampen 108, 111, 191, 200, 211, 216, 232, 247, 300, 327
 Kanaal door Walcheren 92, 147, 153, 155, 162, 163, 174
 Kanaal door Zuid-Beveland 92, 147, 155, 162
 Katwijk 112, 211, 217, 247, 252, 254, 257
 Kerkrade 200, 203, 217
 Kesteren 109
 Kijkduin 113
 Kimswerd 203, 215
 Kinderdijk 191, 193, 215, 231
 Klazienaveen 115, 148
 Klundert 211
 Koedijk 117, 215
 Kollum 201, 215
 Koningshoeven 112
 Koog aan de Zaan 211, 213, 217
 Koudekerke 115, 212, 213, 216
 Krimpen aan de IJssel 211, 217
 Krimpen aan de Lek 217

- Krommenie 211, 217
 Krooswijk 114
 Kruiningen 211
 Lage Zwaluwe 109
 Laren 112, 215, 217
 Leerdam 211, 217
 Leeuwarden 38, 57, 81, 108-110, 114, 175, 190, 191, 194, 201, 202, 204, 211, 215, 217, 232, 247, 323-325, 327
 Leiden 83, 92, 106, 108, 109, 111-113, 191, 194, 195, 203, 211, 215, 217, 229, 247, 323, 325
 Lek 150, 162, 172, 217
 Lemmer 114, 145, 212
 Lent 116, 174
 Leur 113
 Lichtenvoorde 106, 112, 116, 203, 215
 Limburg 25, 92, 128, 130, 148, 194, 201, 204, 205, 214, 289, 296, 326
 Linge 172, 268, 272
 Lippenhuizen 116
 Lisse 212, 232, 247, 325
 Lochem 212, 247
 Loosduinen 112, 113, 212, 214, 216
 Luijbeerd 204, 215, 324
 Lutten 114
 Maarssen 191, 203, 212, 215, 217
 Maas 24, 67, 86, 106, 108, 110, 147, 150, 153, 160, 162, 170, 171, 174, 175, 252, 300, 325
 Maassluis 110, 116, 146, 153, 203, 212, 217, 247
 Maastricht 81, 106, 108, 114, 116, 160, 173, 190, 191, 194, 196, 200, 202, 212, 214, 217, 245, 247, 325
 Makkum 114, 201, 215
 Mariëenberg 111
 Marssum 114
 Medemblik 110, 212, 305
 Meppel 38, 81, 106, 109, 116, 202, 212, 217, 247, 324, 327,
 Merwede 35, 147, 150, 160, 162, 164, 173
 Merwedekanaal 67, 146, 147, 150, 160, 170, 174, 175
 Metslawier 110, 111
 Middelburg 92, 109, 111, 112, 115, 147, 152, 154, 163, 194, 212, 215, 217, 232, 245, 247, 292, 306
 Middeldijk 115
 Middelharnis 116, 212
 Middelstum 160, 215
 Midlum 110
 Minnertsgea 114
 Moerdijk 81, 102, 108, 246
 Monster 191, 212, 215
 Montfoort 212
 Muiderberg 111
 Naaldwijk 112, 115, 215
 Naarden 111, 112, 191, 210, 215-217
 Nederrijn 150, 162, 172, 175, 268
 Neede 84, 110, 111, 214
 Neerbosch 113
 Nieuw Amsterdam 114, 115
 Nieuwe Niedorp 212
 Nieuwe Pekela 114, 215
 Nieuwe Waterweg 35, 56, 64, 67, 145, 147, 151, 153, 160, 161, 164, 170, 174
 Nieuwediep 81, 146, 154, 163, 202, 212, 216
 Nieuwer-Amstel 216, 217, 306
 Nieuweschans 81, 109
 Nijkerk 110, 212, 217
 Nijmegen 38, 81, 106, 108, 109, 113-117, 191, 194, 200, 201, 212, 215, 217, 247, 325, 327
 Nijverdal 188, 202, 212
 Noord-Brabant 25, 79, 92, 128, 252, 270, 296, 298-303, 324

- Noord-Holland 39, 252, 267-270, 292, 298, 299-308, 324
 Noordervaart 160, 172, 173
 Noordhollands Kanaal 62, 72, 147, 148, 151, 158, 170, 172, 285
 Noordwijk 112, 212, 215, 247
 Noordwillemskanaal 157, 173
 Noordzeekanaal 55, 64, 145-148, 151, 153, 156, 160-162, 164, 170, 171, 174, 286, 291
 Numansdorp 114, 212
 Nunspeet 116, 203, 215
 Oegstgeest 112, 211, 215, 217
 Oirschot 246, 247
 Oisterwijk 202, 212
 Oldenzaal 84, 108, 110, 115, 202, 212, 217, 247, 327
 Ommen 84, 110, 111, 173
 Ooltgensplaat 116, 212
 Oostburg 116, 212
 Oosterbeek 112, 203, 212, 217
 Oosterhout 111, 112, 212
 Oosterwolde 116, 203, 215
 Oostvoorne 115, 210
 Oostzaan 212, 306
 Oss 28, 92, 112, 114, 163, 200, 202, 212, 326
 Ossendrecht 113, 301
 Oud Gastel 116
 Ouddorp 116
 Oude Pekela 212, 215
 Oude Tonge 212
 Oudenbosch 108, 113, 202, 212
 Oudewater 106, 112, 115, 116, 212, 217
 Overijssel 25, 72, 128, 147, 148, 158, 171, 267, 268, 270, 300, 301, 303, 306, 324
 Overschie 112, 113, 215, 217
 Pernis 212, 246
 Poeldijk 112, 215
 Princenhage 113, 210, 214, 216
 Purmerend 114, 212, 247
 Putten 188, 189, 212,
 Raalte 111, 212, 327
 Raamsdonk 201, 215
 Renkum 212, 217
 Ressen 109
 Rheden 212, 217, 232, 247
 Rhenen 81, 113, 200, 203, 215, 217, 247
 Rhoon 212
 Ridderkerk 212, 217
 Rijnland 148, 158, 230, 245, 254
 Rijnsburg 112, 211, 217
 Rijsbergen 114
 Rijswijk 211, 215, 217, 247, 303
 Roermond 109, 202, 203, 212, 215, 217, 247
 Roodeschool 110
 Roosendaal 81, 90, 91, 108, 113, 151, 196, 202, 212, 217, 247, 324
 Rotterdam 81, 83, 85, 86, 91, 108-116, 136, 145-147, 149, 151-154, 154, 161-163, 171, 172, 175, 176, 188, 190-195, 202, 204, 208, 211, 212, 215-217, 228, 229, 231, 232, 234, 239, 246, 247, 323, 327
 Ruinerwold 203, 215
 Ruurlo 110, 214
 Salzbergen 83, 108, 325
 Sappemeer 202, 212
 Sas van Gent 109, 301
 Sauwerd 110
 Schaesberg 111, 214
 Schagen 107, 114, 116, 117, 212, 325
 Scheemda 112, 203, 215
 Scherpenzeel 212
 Scheveningen 83, 110, 111, 113, 117, 145, 215, 216, 229, 268
 Schiedam 81, 110, 115, 153, 191, 202, 212, 215, 217, 229, 247, 325

- Schieland 267, 268
 Schoondijke 113, 203, 215
 Schoonhoven 83, 116, 212, 217, 246
 Schoten 212, 214, 216, 325
 Schouw 114, 167
 Sittard 110, 212, 325
 Slagharen 115
 Sliedrecht 191, 202, 212, 217, 247
 Sloten 216, 217, 251, 267, 268
 Sloterdijk 107, 112, 115
 Sluis 113, 117, 160, 172-173, 300, 302
 Sneek 81, 109, 112, 113, 202, 212, 217, 247, 328
 Soest 114, 201, 214, 215, 217
 Spijkenisse 115
 Sprang 112, 211
 St. Anna 114, 116
 St. Annaparochie 114, 213
 St. Jacobiparochie 114, 213
 St. Michielsgestel 114
 St. Oedenrode 114, 202, 213
 St. Pancras 110
 Stadskanaal 111, 112, 114, 116, 172-174, 212
 Stavoren 81, 109, 145, 163, 267
 Steenberg 113, 114, 212
 Steenwijk 200, 212, 217, 306
 Steijl 113
 Stiens 110
 Stompwijk 213, 217
 Stramproy 106, 116
 Stratum 203, 211, 215
 Strijen 115
 Ter Apel 114, 116
 Terborg 112-114, 191, 193, 201, 215
 Ternaard 213
 Terneuzen 72, 83, 109, 146, 151, 160, 171, 172, 174, 175, 215, 245, 257
 Terschelling 213
 Texel 213, 291, 299, 301, 302
 Tholen 105, 213,
 Tiel 81, 107, 115, 147, 196, 213, 217, 247
 Tilburg 81, 107-109, 111, 112, 115, 191, 194, 202, 213, 215, 217, 247, 325, 328
 Tzummarum 110
 Uitgeest 108, 109, 215
 Uithoorn 203, 215, 246
 Uithuizen 160, 213
 Ulft 203, 215
 Ulrum 107, 114
 Ulvenhout 113, 214
 Utrecht 81, 85, 90, 106, 108, 109, 111-116, 128, 190-192, 194-196, 201, 204, 213, 215, 217, 232, 234, 247, 270, 303-305, 307, 323, 324, 326, 328
 Vaals 113, 200, 202, 213, 217
 Vaartkant 113
 Valkenburg 191, 200, 203, 214, 215, 217
 Varsseveld 84, 110
 Veendam 114, 215, 247
 Veenenburg 108
 Veenendaal 108, 213, 247
 Veenwouden 111
 Veghel 112, 114, 202, 213
 Veldhoven 115
 Velp 111, 113, 116, 200, 202, 212, 217
 Velsen 109, 211, 215, 247
 Venhuizen 117
 Venlo 81, 93, 106-110, 113, 116, 117, 196, 202, 203, 213, 215, 217, 247, 328
 Venray 106, 116, 202, 213
 Veur 112, 213, 217
 Vianen 147, 213, 217, 245
 Vlaardingen 146, 152, 153, 176, 191, 202, 213, 215, 217, 247

- Vlake 106, 117
Vlijmen 110
Vlissingen 81, 91, 92, 109, 111, 112, 115-117, 146, 147, 151-154, 162, 163, 174, 175, 191, 194, 200, 202, 213, 215, 217, 247, 328
Volendam 115, 210
Voorburg 112, 203, 213, 215, 217, 247, 326
Voorschoten 108, 112, 211, 217
Vreeswijk 112, 113, 211, 216, 245
Vries 114
Vught 109, 112, 114, 213
Waal 23, 106, 147, 150, 162, 174, 175, 308
Waalwijk 81, 107, 109-111, 114, 115, 213, 217, 246, 247
Waardenburg 109
Waddinxveen 213
Wageningen 86, 106, 112, 113, 213, 214, 217, 247
Walsoorden 107, 115
Wamel 115, 246
Warmenhuizen 213
Warnsveld 113, 115, 213
Wassenaar 112, 213, 215
Watergraafsmeer 191, 203, 213, 215-217
Weert 106, 110, 116, 213
Weesp 203, 213, 216, 217, 245
Wemeldinge 147, 213
Werkendam 173, 174, 213, 217, 299-302
Wernhout 113
Westerblokker 112
Wieringen 107, 116, 213
Wijk aan Zee 107, 112, 210, 217
Wijk bij Duurstede 112, 247
Wildervank 111, 215
Wilhelminakanaal 143, 175
Willemstad 116
Willemsvaart 158, 172, 174
Wilre 116
Winschoten 107, 109, 112, 114, 202, 213, 217, 247, 328
Winsum 107, 114
Winterswijk 109, 110, 213, 247
Witmarsum 215
Woerden 83, 109, 213, 217, 247,
Wognum 114, 116
Wolvega 213
Workum 213, 328
Wormerveer 213, 217, 247
Woudsend 215
Yerseke 213
Zaandam 109, 146, 176, 191, 213, 214, 217, 232, 247, 325
Zaltbommel 81, 90, 106, 116, 202, 213, 217
't Zand 203
Zandvoort 83, 105, 107, 109, 112, 114, 215-217, 229, 245, 247
Zeddam 116
Zederikkanaal 150, 172
Zeeland 42, 72, 92, 128, 267, 269-272, 286, 287, 298-303, 324
Zeist 83, 110-112, 114, 196, 203, 213, 215, 217, 247
Zevenaar 108, 110
Zevenbergen 81, 102, 108, 109, 213
Zierikzee 213, 247, 328,
Zoetermeer 213
Zuid-Beveland 91, 92, 147, 150, 155, 162, 190, 196, 217, 286, 303
Zuid-Holland 131, 147, 148, 267, 270, 272, 285, 291, 296, 298-308, 324, 327
Zuid-Scharwoude 213
Zuidbroek 111
Zuidlaren 107, 113, 114, 213
Zuidwillemsvaart 148, 150, 158, 172
Zutphen 38, 39, 81, 90, 107-109, 113, 115, 162, 196, 202, 213, 218, 247, 323, 324

Zwijndrecht 115, 213, 214, 218

Zwolle 81, 85, 107-110, 112-114,
173, 191, 192, 194, 213, 218, 247,
325, 326